

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1893—94.

(Fra 1. Oktober 1893 til 30. September 1894).

Af

Cand. math. V. Willaume Jantzen,
Underbestyrer ved Meteorologisk Institut.

Oktober 1893. Den meget regnfulde Periode, som dannede Slutningen af September 1893, blev fortsat igjennem hele Oktober, idet 27 Dage af denne Maa-
ned fik større eller mindre Regnbyger over den største Del af Landet; kun den 9., den 18. og den 23.—
24. kan kaldes tørre, skjøndt der paa disse Dage ogsaa faldt lidt Regn hist og her; paa den anden Side faldt der især den 1. en ualmindelig stærk Regn paa Øerne, ligesom i det Hele taget Maanedens første Uge var rig paa stærke Byger, der tildels faldt under forholdsvis stærke Tordenvejr. Det samlede Nedslag for Oktober overgik Normalen med 40 Procent, naar hele Landet tages under Eet, men var forøvrigt meget ulige fordelt: Lolland-Falster fik omtrent dobbelt saa meget som normalt, Sjælland, Langeland og det sydlige Jylland fik omtrent 50 Procent for meget; den øvrige Del af Landet fik gjennemsnitlig 20 Procent mere end normalt; dog fik Aalborg Amt kun det sædvanlige Nedslag, Bornholm endog 16 Procent for lidt. Gjennemsnitlig for hele Landet faldt der 100 Millimeter Regn; siden 1861 har Oktober 3 Gange, nemlig i 1873, 1880 og 1889, faaet mere Nedbør, 112—116 Milli-

meter, medens 3 Oktobre fik 96 Millimeter (1870, 1875 og 1885). — Barometret stod gennemgaaende meget lavt og uroligt, og Vinden blæste aldeles overvejende fra vestlige Retninger; Sydvest, Vest og Nordvest blæste tilsammen i 71 Procent af alle Vinde, i Maanedens Slutning flere Gange med stormende Kuling. Disse ensartede Vindretninger bragte ikke stor Afvexling i Temperaturen, kun faa spredte Dage fik en Middelvarme, der laa saa meget som 3—4° over Normalen, medens der til Gjengjæld kun indtraf 1 særlig kold Dag, den 18., hvis Middelvarme laa 4° under Normalen, og som blev fulgt af en kold Nat med Frost paa de koldeste Stationer. De fleste Dages Temperatur laa dog over Normalen, og Oktober blev derfor 1¹/₄° varmere end sædvanligt, saaledes at der siden 1861 kun findes 3 Aar med en i nogen væsenlig Grad varmere Oktober, nemlig 1863, 1874 og 1891, da Oktober fik en Middelvarme, der var 1° højere end i 1893. — Frosten var som sagt ringe, indtil ÷ 2°, og indtraf sjældent: blandt 117 Stationer, som ere forsynede med Minimumsthermometre, fik kun 38 Frost, og af disse havde 30 kun 1 Gang Frost; ved Landbohøjskolen indtraf der slet ingen Frost, medens denne Station gennemsnitlig har 3 Frostdage at opvise i Oktober.

November 1893. Den lange Regnperiode, som begyndte med den 17. September, varede endnu noget ind i November: i de første 5 Dage af denne Maaned faldt der nemlig over hele Landet større Regnbyger, den maalte Nedbør beløb sig gennemsnitlig til 25 Millimeter eller 40 Procent af den for hele Maaneden normale Nedbør. Samtidigt var Vejret temmelig koldt, idet Vinden blæste mest fra Nordvest og med stærk Kulingsgrad. Med Vindens Drejning til Nord fulgte Maanedens koldeste Periode, den 6.—9., hvis Middelvarme laa ca. 5° under Normalen med den for November ret betydelige Nattefrost paa indtil

÷ 9° Celsius. Vejret var forøvrigt næsten helt tørt, og saaledes vedblev det indtil den 17. med omtrent normal Temperatur, af og til let Nattefrost. De to sidste Uger af Maaneden vare atter fugtige, men Bygerne faldt ingenlunde hver Dag, ligesom de gav mindre Nedbør end først i Maaneden; Vejret holdt sig gjennemgaaende mildt — undtagen en enkelt Dag, d. 20. — i de 3 sidste Dage af Maaneden endog ualmindelig mildt: d. 28.—30. November fik en Middeltemperatur, der laa 6° højere end Normalen. — November blev dog $\frac{3}{4}$ ° koldere end sædvanligt. Det samlede Nedslag var temmelig nær ved Normalen for en stor Del af Landet, dog fik det nordlige og østlige Jylland helt ned til Horsens samt Samsø kun omtrent Halvdelen af det normale Nedslag.

December 1893 fik, paa Grund af den forholdsvis varme Luft, som aldeles overvejende sydlige til vestlige Vinde førte ind over Landet fra Atlanterhavet, en usædvanlig høj Middeltemperatur, nemlig 2° over den normale, saa at der siden 1861 — som Gjennemsnit af de 2 ældste Stationer her i Landet: Tarm i Vestjylland og Landbohøjskolen — kun findes en lige saa mild December (i 1865) og kun en December med en højere Middeltemperatur, nemlig i 1873, da December var 1° varmere end i 1893. Den her behandlede Maaned havde ikke en eneste særlig kold Dag at opvise, om end flere Dage først i og henimod Slutningen af Maaneden, med Vinde fra nordlige Retninger, fik en temmelig lav Middeltvarme og en Del Nattefrost, der dog ikke var særlig streng, indtil ÷ 9°. Desto flere meget milde Dage indeholdt December, idet de fleste af Dagene mellem den 14. og 26. samt den 30.—31. blev 3—7° varmere end normalt. — Stærke Svingninger i Barometret frembragte ofte stærke og stormende Vinde mellem Syd og Vest og

gjorde Maanedens første 25 Dage temmelig regnfulde; overvejende tørre var dog den 4.—5., den 10., den 12., den 16.—18. og den 23.—24. Efter den 25. blev Vejret omtrent helt tørt med meget højt Barometer. Det samlede Nedslag overgik Normalen med 40 Procent i Nørrejylland og med 20 Procent i det vestlige og sydlige Jylland, medens Samsø, Langeland og de østlige Øer derimod fik 25 Procent for lidt; den øvrige Del af Landet fik omtrent normalt Nedslag.

Januar 1894 begyndte med en tildels meget kold Periode, der vedvarede i 10 Dage, især fik den 2.—8. en Middeltemperatur, der afveg ca. 5° fra Normalen i negativ Retning; om Dagen steg Thermometret ikke op over Frysepunktet, medens Nætterne gav temmelig streng Frost, indtil $\div 8 - \div 12^\circ$. Vinden havde holdt sig fra østlige og nordlige Retninger og var flere Gange blæst op til Storm, skjønt Barometret stod meget højt. — Med Vindens Drejning til sydlige Retninger dannede de paafølgende 5 Dage med normal Temperatur og svag Nattefrost en Overgang til en ualmindelig lang mild Periode, der strakte sig gennem hele den sidste Halvdel af Januar og langt ind i Februar; især var den 17.—22. Januar meget milde med Maximumtemperaturer paa indtil 8°; af og til blev Nætterne dog temmelig kolde med svag Nattefrost. Med denne milde Periodes Begyndelse var Vinden gaaet vestlig, paavirket af barometriske Minima, der gik nordenom Landet, hvor Barometret derfor stod lavt og uroligt. Vejret, der lige til den 15. havde holdt sig næsten helt tørt, blev regnfuldt, og i Maanedens sidste Halvdel faldt der hver Dag Regnbyger over den største Del af Landet, ofte under stormende Kuling fra Sydvest—Nordvest. — Middeltemperaturen for hele Januar blev normal, dog noget for høj i Jylland, noget for lav paa Øerne.

Nedslaget blev ligeledes normalt som Gjennemsnit for hele Landet; Jylland fik dog noget for meget, Øerne noget for lidt.

Februar 1894. De første 13 Dage af Februar dannede en Fortsættelse af den milde og fugtige Periode, der var begyndt med den 16. Januar og saaledes fik en Udstrækning, der er ualmindelig i Vintrens Hjærte. Temperaturen var som oftest $3-5^{\circ}$ højere end normalt med Maximumstande paa $7-11^{\circ}$, medens Nætterne af og til bragte let Frost. Barometret stod lavt og uroligt og sank især den 12. til den ualmindelig lave Stand: $722\frac{1}{4}$ Millimeter i Kjøbenhavn; siden 1842 er der kun 2 Gange aflæst en lavere Barometerstand, nemlig $719\frac{1}{4}$ Millimeter i Januar 1863 og 722 Millimeter i December 1881. Vinden blæste næsten udelukkende fra vestlige Retninger og blev stormende den 6.—12., især den sidstnævnte Dag, da Vindens Hastighed paa mange Stationer rundt om i Landet steg til $20-25$ Meter (63 Fod) i hvert Sekund, det vil med andre Ord sige til fuld Storm; enkelte Steder naaede Vindhastigheden endog betydelig højere, paa Anholt og ved Hammershus Fyr blev der saaledes maalt en Hastighed af 32 Meter (100 Fod) i Sekundet, og stødvis var Hastigheden ved Hammershus endog 35 Meter (110 Fod) pr. Sekund. Hele denne milde Periode var som sagt regnfuld, dog var der gentagne Gange en Dags Pust mellem Bygerne; Nedbøren var størst i den stormfulde Tid, den 6.—12., og faldt hyppigt under Tordenvejr; især den 10. rasede der et for Aars-tiden ualmindeligt heftigt Uvejr over den største Del af Landet. — Med den 14. steg Barometret over den normale Stand samtidigt med, at Vinden gik nordlig; Vejret blev tørt og koldt den 14.—21, først med nordlige Vinde, der gjorde den 16.—18. meget kolde med en Mid- deltemperatur, der laa $4-5^{\circ}$ under Normalen, og med en

Frost paa indtil $\div 8 - \div 10^{\circ}$; derefter med vestlige Vinde og temmeligt køligt Vejr og svagere Nattefrost. — Slutningen af Maaneden var atter temmelig mild med lavt Barometer, vestlige Vinde og en Del Regn og Sne den 23.—26. — Februar blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end normalt; ikke faa Gange i den sidste Menneskealder har Februar dog været lige saa mild eller mildere; i 1869 var Middelttemperaturen endog $1\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end i 1894. Nedslaget overgik Normalen i hele Landet, gennemsnitlig med 30 Procent.

Marts 1894 blev med fremherskende Vinde fra sydlige til vestlige Retninger meget mild: ikke en eneste Dag fik for lav Middelværme, medens ikke mindre end 15 Dage blev særlig varme (som Gjennemsnit af Tarm og Landbohøjskolen), det vil sige, at deres Temperatur laa 3° eller mere over Normalen; især var næsten hver Dag fra den 20. $3-5^{\circ}$ varmere end normalt. Nattefrost optraadte dog ikke sjældent, ogsaa i den nysnævnte, meget milde Periode, fordi den skyfri Himmel frembragte stærk Varmedstråling fra Jorden om Natten. Solskin hørte i den sidste Halvdel af Maaneden til Dagens Orden og frembragte saa høje Temperaturer midt paa Dagen som $15-19^{\circ}$, saaledes at den daglige Svingning i Varmen var meget stor. Hele Maaneden blev 3° varmere end normalt; siden 1861 har Marts kun en Gang været endnu mildere, nemlig i 1882 med en Middeltemperatur, der var $\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end i 1894. — Barometret stod uroligt og lavt i Maanedens første Halvdel, roligt og meget højt i den sidste Halvdel, og Vejrligets Gang var i Overensstemmelse hermed: indtil den 15. faldt der meget hyppigt Regnbyger, især den 4.—13., medens det efter den 15. blev klart og næsten fuldstændig tørt Vejr. Det samlede Nedslag overgik Normalen i hele Landet, i Præstø Amt dog kun med 10 Procent; de østlige Øer, det sydlige Fyn

og Øerne Syd herfor, Samsø samt Randers og Aalborg Amter fik 20—30 Procent for meget, Resten af Landet 50—80 Procent for meget. Torden blev slet ikke observeret.

April 1894 blev ligesom den foregaaende Maaned meget mild: dens Middelttemperatur laa $2\frac{1}{4}^{\circ}$ over Normalen, saa at der siden 1861 kun findes 1 Exempel paa en omtrent lige saa mild April, nemlig i 1869 med $7\frac{1}{2}^{\circ}$ imod $7\frac{3}{4}^{\circ}$ i 1894. Der var imidlertid en betydelig Forskjel mellem Middelttemperaturen i de forskjellige Dele af Landet: medens saaledes Vestjylland (se Tabel 1) blev $2\frac{3}{4}^{\circ}$, Østjylland $2\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end en 30-aarig Normal, fik Fyen og Sjælland kun et Varme-Over-skud af 2° , og Lolland-Falster samt Bornholm blev endog kun henholdsvis $1\frac{1}{2}$ og $1\frac{1}{4}^{\circ}$ for varme — en Forskel, der ofte finder Sted om Foraaret, naar Vinden som i den her betragtede Maaned holder sig overvejende fra østlige Retninger; der blæste nemlig 57 Procent Øst- og Sydøstvinde, medens Sydvest, Vest og Nordvest tilsammen kun var repræsenteret ved 12 Procent af alle Vindene. Det var især i Maanedens 2 første Tidøgn, at Temperaturen var høj; kun den 21.—23. vare kolde, men dog kun $1-2^{\circ}$ under Normalen, og Slutningen af Maanedens blev atter mild, saa at der i Alt blev 12 Dage, som maa kaldes særlig milde. Nattefrost var sjelden, højest 5 Gange, og gik kun ned til -3° ; mange Stationer, og det ikke alene ved Kysterne, fik slet ingen Frost. — Barometret holdt sig temmelig højt og ualmindelig roligt; Skymængden var dog stor, nemlig $6\frac{1}{2}$ imod 5 efter en Skala fra 0 = klart til 10 = overtrukket, og som en Følge heraf var Sol-skin temmelig sparsom, egentlig kun 4—5 Dage i Maanedens første Halvdel. Nedbøren var gjennemgaaende rigelig: Jylland fik 25 Procent mere end normalt, den østlige Halvdel af Sjælland 100, Bornholm 70 Procent for meget;

den øvrige Del af Landet fik derimod gennemsnitlig 10 Procent mindre end normalt. Den faldt næsten udelukkende den 12.—27., men denne Periode var dog flere Gange afbrudt af tørre Dage. Paa enkelte Dage faldt der en i Forhold til Aarstiden meget stærk Regn, især den 20., da der paa 8 Stationer i det nordøstlige Sjælland blev maalt mellem 26 og 49 Millimeter. Torden optraadte meget hyppigt, især i den sidste Halvdel af Maanedens; Uvejrene vare den 16.—18. og den 26.—27. udbredte over store Strækninger af Landet.

Maj 1894 blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end normalt, men Temperaturen var underkastet betydelige Svingninger i Løbet af Maanedens, paavirket af de hyppigt skiftende Vindretninger; saaledes var det i første Uge snart $1-2^{\circ}$ for koldt, snart lige saa meget for varmt; derefter fulgte en varm Periode, som kulminerede den 15.—17. med Temperaturer, der laa $5-7^{\circ}$ over Normalen, og Varmegrader midt paa Dagen, som godt kunde passe for en Sommermaaned. Men allerede den 19.—21., vare $8-10^{\circ}$ koldere med en 3° for lav Middelvarme og en Nattefrost, især i Jylland, der vel ikke sank dybere end til $\div 2 - \div 4^{\circ}$ i det Indre af Landet, men som paa mange Steder gjorde ubodelig Skade paa Plantevæksten, der efter det tidlige Foraar var paa et forholdsvis langt fremskredet Udviklingsstrin. Maanedens sidste Trediedel holdt sig vedblivende temmelig kølig; dog indtraf der ingen Nattefrost. — Nedbøren overgik Normalen med 45 Procent i den nordlige Halvdel af Jylland, med 20 Procent i Nordostsjælland og med 40 Procent paa Bornholm; den øvrige Del af Landet fik derimod 20—40 Procent for lidt Nedbør. Den faldt næsten udelukkende den 2.—14. og i Maanedens sidste Dage, medens den mellemliggende Tid udmærkede sig ved en skyfri Himmel. Tordenvejr op-

traadte næsten hver Dag i Nedbørsperioderne og var især den 30.—31. udbredt over den største Del af Landet.

Juni 1894 blev, paa Grund af overvejende Vinde fra Nordvest og Vest, temmelig kølig. I de første 26 Dage svingede Temperaturen 1—2° paa begge Sider af Normalen, men var hyppigst under denne; Minimums-thermometret sank først i Maanedens saa lavt som til + 1 — 3° paa de koldeste Stationer, og senere, endog langt over Maanedens Midte, var en Natterperatur paa 5—7° ikke sjældent, medens Thermometret midt paa Dagen kun nu og da steg over 20° C. I hele denne kølige Periode faldt der en Del Regn, især den 1., den 5.—8., den 11—13. den 18. og den 25., tildels under Tordenvejr; af og til vare Bygerne stærke, og gav paa et stort Antal Stationer 20—40 Millimeter i Løbet af 24 Timer. — Først i de 4 sidste Dage af Maanedens blev Vejret tørt og varmt: den 27.—30. Juni fik en Middeltemperatur, der laa 5° over Normalen med Maximumstemperaturer paa indtil 32 $\frac{1}{2}$ ° C., en Stand, der sjældent naaes i Danmark. Herved hævedes hele Maanedens Middeltemperatur saa vidt, at den kun blev $\frac{1}{4}$ ° lavere end normalt. Paa Bornholm blev Juni dog $\frac{1}{2}$ ° varmere end sædvanligt, endskjøndt den varme Periode i Maanedens Slutning langt fra fremviste saa høje Varmegrader som ovenfor nævnt; i Sandvig steg Maximums-thermometret saaledes kun til godt 25°. — Det samlede Nedslag var ikke langt fra Normalen undtagen i det østlige og midterste Jylland, der fik 30 Procent for meget, medens Bornholm kun fik en Trediedel af det normale Nedslag.

Juli 1894 begyndte, som Juni endte, med en ualmindelig varm Periode, der dog kun varede i 3

Dage; Middeltemperaturen var i denne Tid 6° højere end normalt, og om Dagen viste Thermometret saa ualmindelig høje Stande som $30-34\frac{1}{2}^{\circ}$ C. paa de varmeste Stationer. Den øvrige Del af Maanedens 1. Tidøgn havde vedblivende en temmelig høj Temperatur, medens den største Del af 2. Tidøgn var $1-2^{\circ}$ for kold, og først d. 23. naaede Døgnets Middelvarme atter op over Normalen; fra nu af var det smukt og varmt Sommervejr, gennemsnitlig $2-3^{\circ}$ over Normalen. Hele Maanedens blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end sædvanligt, saaledes at der siden 1861 kun er 2 Exempler paa en endnu varmere Juli, nemlig i 1868 og 1872, da Juli var henholdsvis 1° og $\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end i 1894. Bornholm blev ikke saa varm som den øvrige Del af Landet; denne Øes Middelvarme laa dog $\frac{3}{4}^{\circ}$ over den normale. — Nedbøren faldt næsten udelukkende d. 3. og d. 7.—23., ofte som større Byger under idelige Tordenvejr; saaledes fik store Strækninger af Østsjælland en meget stærk Regn, omtrent 50 Millimeter, saavel d. 3. som d. 15. I det Hele taget findes der blandt 216 Stationer, som have maalt Nedbøren, 69 med en Nedbør paa 20 Millimeter eller mere i 1 Døgn, og blandt disse findes der igjen 9, der have faaet 40 Millimeter eller endog mere i Løbet af 1 Døgn; den største Nedbør i 1 Døgn var $73\frac{1}{2}$ Millimeter, der faldt d. 15. ved Frijsenborg. Hele Maanedens Nedslag overgik Normalen med 60 Procent i Randers, Aarhus og Københavns Amter, med 15—35 Procent i Viborg Amt, paa Samsø og Fyen, i det nordøstlige og sydlige Sjælland samt paa Bornholm. Derimod fik det nordlige Jylland og Lolland-Falster temmelig lidt Nedbør, men dog 85—90 Procent af Normalen. Tordenvejr optraadte i det Hele paa 26 Dage; især d. 3., d. 10.—15. og d. 23.—24. vare Uvejrene udbredte over den største Del af Landet.

August 1894 indeholdt ikke en eneste særlig varm Dag, og det var omtrent kun i de allerførste Dage, at Døgnets Middeltemperatur blev saa høj, at den naaede mellem $1\frac{1}{2}^{\circ}$ og $1\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen; forøvrigt var Vejret køligt, uden at dog Temperaturen paa nogen Dag laa mere end $2\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end Normalen. Nætterne vare af og til temmlig kolde i Forhold til Aarstiden: en Minimumstemperatur paa $5-7^{\circ}$ var ret almindelig i Maanedens sidste Halvdel. August blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ koldere end normalt; Bornholm fik dog netop den sædvanlige Middelvarme. — Barometret stod gjennemgaaende lavt, men dog forholdsvis roligt, medens Vinden holdt sig ualmindelig haardnakket fra vestlige Retninger; i ikke mindre end 80 Procent blæste Vinden nemlig fra Sydvest, Vest eller Nordvest, medens de østlige Vindretninger kun optraadte med 5 Procent af alle Vindene, saa at der ikke i de sidste 20 Aar findes noget Exempel paa saa vedholdende vestlige Vinde i en Sommermaaned, og kun 2 Gange før har en Vintermaaned havt omtrent de samme Vindforhold. — Nedbøren faldt for Jyllands Vedkommende især d. 1.—22., kun enkelte Gange afbrudt af 1—2 Dages Tørvejr, og især d. 6.—18. samt d. 22. gav mange Steder stærke Byger; fra d. 23. faldt Regnen meget spredt, saaledes at hver Station i Jylland kun fik 1—2 Dage med nogen Nedbør. For Øerne stillede Forholdet sig en Del gunstigere: den egentlige Regnperiode faldt her d. 2.—14., og Bygerne paa de enkelte Dage vare ikke nær saa store som i Jylland; og efter d. 14. faldt der for hver Station kun Regn paa 4—5 Dage, især d. 22. Paa Bornholm indtraf den værste Regnperiode d. 9.—24., flere Gange i Form af stærke Regnskyl. For hele Landet gjælder det, at blandt 220 Stationer, der have maalt Nedbøren, have 98 faaet 20 Millimeter eller mere i 1 Døgn, heraf findes det overvejende Antal, nemlig 77, i Jylland; og 40 Millimeter eller mere (indtil 52) have 23 Stationer faaet i Løbet af 1 Døgn, og heraf laa de 22 i Jylland og kun 1

paa Øerne, nemlig paa Bornholm. Det samlede Nedslag for hele Maanedens overgik Normalen med 60—70 Procent i det sydlige og sydøstlige Jylland samt paa Bornholm, med 30—40 Procent i den øvrige Del af Jylland samt paa Samsø og i det nordlige Fyen, med 10—15 Procent i det nordøstlige og sydvestlige Sjælland samt paa Lolland-Falster. Forøvrigt var Nedslaget omtrent normalt, dog fik Langeland 10 Procent for lidt. Tages hele Landet under Et, faldt der 89 Millimeter (se Tabel 4) eller 27 Procent mere end normalt, saaledes at der i de sidste 33 Aar dog findes 10 Exempler paa en endnu større Nedbør i August; i Spidsen staar August i 1891 med 157 Millimeter. Betragte vi derimod blot Jylland, der — som det fremgaar af Ovenstaaende — fik mest Nedbør, finde vi i de sidste 33 Aar kun 5 Exempler paa en mere regnfuld August, nemlig i 1865, 1877, 1879, 1881 og 1891, da August i de 4 først nævnte Aar fik mellem 128 og 144 Millimeter imod 114 i 1894, medens der i August 1891 faldt 179 Millimeter i Jylland. Tordenvejr optraadte i Alt paa 27 Dage; især i Maanedens første Uge vare Uvejrene udbredte over den største Del af Landet.

September 1894 blev en af de koldeste Septembere, vi have havt i den sidste Menneskealder: der indtraf kun 2 Dage, hvis Middelterperatur laa over Normalen, men Overskuddet var kun $\frac{1}{2}^{\circ}$; forøvrigt var det gennemgaaende køligt Vejr med en som oftest 2—3° for lav Temperatur; kun faa Dage kunne kaldes særlig kolde. Minimumsthermometret viste allerede tidligt i Maanedens kun 2—3°, og dette gjentog sig ret hyppigt, men der indtraf dog kun Nattefrost — indtil ÷ 2° — enkelte Gange fra d. 24. paa de koldeste Stationer. Hele Maanedens Middelvejr blev (se Tabel 1) i Jylland $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ ^o for lav, paa Øerne 2°, paa Bornholm endog

$2\frac{1}{2}^{\circ}$ for lav; siden 1861 har September kun i 1877 været endnu koldere, nemlig $\frac{3}{4}^{\circ}$ medens September i 1889 netop havde samme Middelvarme som i 1894. — Barometret stod gennemgaaende temmelig højt; Vinden blæste ualmindelig hyppigt fra vestlige til nordlige Retninger med temmelig ringe Skymængde, $4\frac{1}{2}$ imod $5\frac{1}{4}$ efter en 10-delelig Skala. — Nedbøren var ringe: Bornholm fik mest, men dog 10 Procent for lidt; hele den øvrige Del af Landet fik gennemsnitlig kun Halvdelen af det normale Nedslag, nemlig 37 Millimeter; siden 1861 er der 4 Gange faldet mindre Nedbør i September, mindst i 1865 og 1890 med henholdsvis 19 og 21 Millimeter; derefter følge 1875 og 1888 med 31 og 32 Millimeter. Nedslaget faldt næsten kun i Maanedens 9 første Dage samt d. 21.—22. og d. 26.—28.; Bygerne gav mest d. 22.; men det var dog kun omtrent en Tiendedel af Stationerne der fik 20 Millimeter eller mere (indtil 35) i et enkelt Døgn. Torden optraadte hyppigt i Begyndelsen af Maanedens.

Af de efterstaaende Tabeller giver Tabel 1 hver Maanedes Varmeafvigelse fra en 30aarig Normal i Landbrugsaaet 1893—94, dels for de 5 Grupper, hvori Danmark sædvanligvis deles i klimatisk Henseende, dels for hele Landet (som Middel af de 5 Grupper) og dels for Bornholm, der ofte har Varmeforhold, der i væsentlig Grad afvige fra dem, der gjælde for de andre Dele af Danmark. Hele Landbrugsaaet blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ varmere end normalt (se Tabel 1, sidste Colonne); en saa stor Varmeafvigelse i positiv Retning er dog ikke saa ualmindelig, som man kunde fristes til at antage; thi Landbohøjskolen ved Kjøbenhavn har i det her behandlede Landbrugsaar, 1893—94, havt en Middeltemperatur af $8^{\circ},_2$ C., men denne Stand er i de sidste 33 Aar naaet eller endog overgaaet med indtil $\frac{1}{2}^{\circ}$ 6

Gange; disse Landbrugsaar vare: 1) 1862—63 med en Middelværme af $8^{\circ}_{,2}$; Vinteren var meget mild, Sommeren, især Juli, kold; 2) 1872—73 med $8^{\circ}_{,2}$ og med en meget mild November og ligeledes meget mild Januar, medens Maj var meget kold; 3) 1873—74 med $8^{\circ}_{,3}$; Vinteren var ualmindelig mild, Maj og August temmelig kolde; 4) 1877—78 med $8^{\circ}_{,3}$; i dette Landbrugsaar var saavel November som de 4 Maaneder Januar—April milde, medens Oktober og Juli vare kolde; 5) 1881—82 med $8^{\circ}_{,7}$, det varmeste Landbrugsaar siden 1861 med November—April, altsaa 6 Maaneder, milde, Januar—Marts endog meget milde, medens Oktober blev meget kold, Juni temmelig kold; 6) 1883—84 med $8^{\circ}_{,5}$; Vinteren var meget mild, April og Juni temmelig kolde. Som det fremgaar heraf, skyldes den høje Middeltemperatur i de 6 anførte Landbrugsaar i væsentlig Grad de milde Vintermaaneder, medens stadig en eller flere af Sommerhalvaarets Maaneder vare kølige eller kolde. I det sidst forløbne Landbrugsaar var Vinteren ligeledes mild, Foraaret meget mildt, Juli temmelig mild, August og især September kølige. — Vinterens Mildhed var navnlig karakteristisk ved den lange Varmeperiode, der strakte sig over 29 Dage, fra d. 16. Januar til d. 13 Februar, og som indeholdt mange Dage med en $3-5^{\circ}$ for høj Temperatur, medens ikke en eneste Dag blev koldere end normalt; i Løbet af 110 Aar har vi i Kjøbenhavn kun 10 Gange havt en lige saa lang eller længere Varmeperiode om Vinteren. I den nævnte, lange Aarrække har Vinteren (December—Februar) 19 Gange tidligere været lige saa mild som eller mildere end i 1893—94; den sidste indtraf i 1883—84, der blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ varmere end i 1893—94. Forøvrigt vare Frostdagenes Antal betydelig mindre i det sidst forløbne Landbrugsaar, end det plejer at være, ligesom Antallet af de særlig varme Dage ragede betydeligt op over Normalen, medens der egentlig talt kun indtraf 2 kortvarige Perioder med temmelig streng Kulde, nemlig først i Januar og omkring Midten af Fe-

bruar, strax efter den lange, milde Periode. — Som det er anført under Beskrivelsen af de enkelte Maaneder, blev Marts og April meget milde; slaar man begge Maaneder sammen, findes der i Kjøbenhavns 110-aarige Observationsrække kun 3 Exempler paa noget lignende: i 1894 fik Marts og April nemlig tilsammen en Middeltemperatur af $5^{\circ}_{,8}$, medens de i 1801, 1822 og 1882 havde henholdsvis $5^{\circ}_{,9}$, $6^{\circ}_{,2}$ og $6^{\circ}_{,0}$; forøvrigt findes der 24 Aar med en Middelvarme af $4\frac{1}{2}$ — 5° for Marts og April tilsammen, sidste Gang i forrige Landbrugsaar, 1892—93, med $4\frac{3}{4}^{\circ}$. — Som Kuriosum kan det anføres, at December omtrent blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end November i det her beskrevne Landbrugsaar, og at Stigningen i Middeltemperaturen fra April til Maj kun var godt $2\frac{1}{2}^{\circ}$, medens den normale Stigning er omtrent 2° større.

Tabel 2 viser Antallet af varme og kolde Dage ved Landbohøjskolen, det vil sige Døgn, da Middelvarmen har ligget 3° C. eller mere over eller under Normalen. Tabellen giver saavel Normalværdierne (for 30 Aar) som Antallet i Landbrugsaaet 1893—94. Som man kunde vente efter Aarets høje Middeltemperatur, indtraf der mange varme og faa kolde Dage; Overskuddet af varme Dage faldt navnlig paa December samt paa Februar—April, medens selve de 3 Sommermaaneder, Juni—August, ikke udmærkede sig særligt i denne Retning, i August var der endogsaa slet ingen varm Dag; den eneste Sommerperiode, der bør nævnes, indtraf i de 7 Dage fra d. 27. Juni til d. 3. Juli, ganske vist med meget høje Temperaturer. Paa den anden Side havde Sommeren ikke en eneste Dag at opvise, der var 3° eller mere for kold.

Tabel 3 indeholder Antallet af Dage med Frost, med Nedbør og med Taage samt Luftens Fugtighedsgrad og Skymængden for hele Landet (som et Gjennemsnit af 17—25 Stationers Observationer). Som Tabellen viser, var Frostdagenes Antal meget lille, nemlig 72 imod 105 eller godt og vel 2 Trediedele af Normalen; December og Marts fik kun halvt saa mange

Frostdage som sædvanligt, medens der i April ikke engang indtraf Frost paa alle Stationerne. En Sammenligning i denne Retning med en længere Aarrække kan kun gennemføres for Kjøbenhavn, hvor Landbohøjskolen har observeret den laveste Temperatur i 33 Aar; for denne Station er Normalen 108, medens der i Landbrugsaaaret 1893—94 indtraf 91 Frostdage, saaledes at der 8 Gange før er indtruffen et endnu ringere Antal, mindst i 1862—63, nemlig 49. Frosten naaede ved Landbohøjskolen ikke -10° , og dette er i den 33-aarige Række sket 5 Gange før, sidste Gang i 1881—82. — Et godt Maal for en Vinters Mildhed eller Strengthed ere de saakaldte »Isdage«, for hvilke vore Tabeller dog ikke indeholde nogen Opgjørelse; herved forstaar man Døgn, da Temperaturen ikke har været over Frysepunktet; af disse har der gennemsnitlig for 33 Aar været 31 ved Landbohøjskolen, i sidste Landbrugsaar derimod kun 14; 7 Gange har Isdagens Antal været endnu mindre, sidste Gang i Vinteren 1883—84, nemlig 5, der ovenikjøbet laa spredt i de 3 egentlige Vintermaaneder, December—Februar; i det her behandlede Landbrugsaar indtraf de 9 i Januar — hvoraf 7 i en sammenhængende Række i det 1. Tidøgn — og 5 i Februar. — Nedbørsdagens Antal var, som Tabel 3 viser, omtrent normalt, nemlig 168 imod 164; Oktober og August havde mange, September faa Dage med Nedbør. — Taage indtraf temmelig sjældent omtrent i alle Maaneder.

Tabel 4 giver Nedslagetets Størrelse i hele Millimeter for hvert Amt m. m. Som Maaneder med stor Nedbør kan nævnes Oktober, Februar og Marts samt August, den sidstnævnte Maaned især for Jyllands Vedkommende; ringe Nedbør fik især September. Bornholm fik meget lidt Nedbør i Juni og meget rigelig Nedbør i August, medens September ikke var særlig tør. I hele Landbrugsaaaret faldt som Gjennemsnit for hele Landet 643 Millimeter, medens Normalen 614. Forøvrigt skal her blot nævnes den lange Regnperiode fra Midten af

September 1893 (altsaa i forrige Landbrugsjaar) til ind i November, medens der fra Midten af Marts til henimod Midten af April næsten ingen Nedbør faldt.

Vindforholdene for hele Landbrugsjaarret saavel som for de forskjellige Maaneder sees af Tabel 5, der viser, at Aaret fik forholdsvis faa østlige og syd-østlige Vinde, nemlig tilsammen 7 Procent mindre end normalt, medens de sydvestlige og navnlig de vestlige Vinde optraadte for hyppigt, med henholdsvis 2 og 5 Procent for meget. Vinterens Mildhed skyldes de aldeles overvejende vestlige til sydlige Vinde, medens Sommeren følte Mangelen af østlige Vinde; navnlig i August, med sin meget ensartede Temperatur fra den ene Dag til den anden, optraadte der kun 5 Procent af alle Vindene fra østlige Retninger.

Tabel 1. Varmens Afvigelse fra Normalen. (Celsius).

	1893																			
	Oktbr.																			
	Novbr.																			
	Decbr.																			
	1894																			
	Januar																			
	Februar																			
	Marts																			
	April																			
	Maj																			
	Juni																			
	Juli																			
	August																			
	Septbr.																			
	Alle 12																			
	Maaneder																			
Vestjylland.....	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Østjylland	+1,6	-0,4	+2,5	+0,3	+1,8	+3,3	+2,8	+0,3	0,0	+1,5	-0,5	-1,6	+1,0							
Fyen	+1,0	-1,1	+2,3	+0,4	+1,5	+3,3	+2,4	+0,2	-0,5	+1,4	-1,0	-1,7	+0,7							
Sjælland	+1,1	-0,8	+1,8	-0,1	+1,7	+3,1	+2,1	+0,3	-0,6	+1,2	-1,1	-2,0	+0,6							
Lolland-Falster	+1,2	-0,8	+2,2	-0,2	+1,7	+2,8	+2,0	+0,8	-0,0	+1,5	-0,5	-1,8	+0,7							
	+1,5	-0,7	+1,6	-0,6	+1,4	+2,6	+1,5	+0,5	-0,4	+1,4	-0,7	-2,1	+0,5							
Danmark.....	+1,3	-0,8	+2,1	0,0	+1,6	+3,0	+2,2	+0,4	-0,3	+1,4	-0,8	-1,8	+0,7							
Bornholm.....	+1,0	-0,6	+1,4	-0,7	+1,0	+2,4	+1,2	+0,8	+0,5	+0,8	0,0	-2,4	+0,5							

Tabel 2.
Varme og kolde Dage ved Landbohøjskolen.

		Oktr.	Novbr.	Decbr.	Januar.	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Alle 12 Maaneder
Normal	varme	3	6	6	6	5	4	4	7	5	4	3	3	56
	kolde	5	4	5	6	5	5	4	4	4	4	3	3	52
1893—94	varme	2	3	12	8	9	10	10	8	5	7	»	»	74
	kolde	1	6	2	5	3	»	»	2	»	»	»	3	22

Tabel 3.

	Frostdage.		Nedbørsdage.		Taagedage.		Fugtighedsgrad i pCt.		Sky- mængde. (0—10).	
	1893—94	Normal	1893—94	Normal	1893—94	Normal	1893—94	Normal	1893—94	Normal
Oktober	0,4	3	25	17	8	7	88	86	7,0	6,4
November	15	11	14	16	7	10	87	89	6,5	6,9
December	10	19	16	16	10	13	90	91	7,6	7,4
Januar	20	22	14	13	13	14	90	91	7,4	7,0
Februar	15	20	14	12	9	12	86	90	6,2	7,2
Marts	10	20	11	13	10	11	85	86	4,6	5,7
April	0,5	8	9	11	8	7	83	79	6,4	5,1
Maj	0,5	2	11	11	4	5	76	74	5,4	4,9
Juni	»	»	10	10	2	4	77	75	5,1	5,0
Juli	»	»	14	15	2	3	78	77	5,0	5,2
August	»	»	19	15	2	4	82	80	6,4	5,0
September	0,3	»	11	15	4	5	81	84	4,4	5,3
Alle 12 Maaneder	72	105	168	164	79	95	84	84	6,0	5,9

Tabel 4. Nedbør. (Millimeter).

	1893 Oktbr.	Novbr.	Decbr.	1894 Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Alle 12 Maaned	
Hjørring Amt	75	27	65	45	45	51	30	54	42	56	92	43	625	
Thisted -	100	56	68	62	59	51	40	57	35	65	111	40	744	
Ringkjøbing -	101	57	62	52	51	48	41	34	43	71	111	34	705	
Ribe -	130	78	60	60	48	59	53	31	90	69	140	53	871	
Viborg Amt	89	41	53	51	53	45	33	49	55	79	102	24	674	
Aalborg -	67	22	48	45	46	40	38	64	48	65	100	30	613	
Randers -	84	25	43	44	38	43	33	59	48	105	99	35	656	
Aarhus -	87	40	46	46	47	48	33	33	68	114	130	27	719	
Vejle -	113	56	57	58	53	60	36	32	69	78	135	46	793	
Samsø.	72	30	28	29	40	40	24	33	48	65	89	32	530	
Odense Amt	85	51	44	44	52	57	23	30	56	74	97	47	660	
Svendborg -	96	59	45	39	48	49	25	22	48	83	80	38	632	
Langeland . . .	95	51	29	39	40	43	24	27	49	70	61	34	562	
Holbæk Amt	92	37	32	38	43	40	23	24	36	59	64	35	523	
Sorø -	85	53	40	35	40	42	26	26	41	87	70	36	581	
Frederiksborg-	109	46	32	33	42	41	72	44	39	95	76	24	653	
Kjøbenhavns -	113	55	31	28	45	40	58	41	43	110	66	31	661	
Præstø -	96	59	34	31	42	37	36	27	36	80	64	38	580	
Maribo Amt	126	66	36	31	52	41	27	24	32	57	67	38	597	
Vestjylland. . .	102	55	64	55	51	52	41	44	53	65	114	43	739	
Østjylland . . .	88	37	49	49	47	47	35	47	58	88	113	32	690	
Fyen	87	48	37	38	45	47	24	28	50	73	82	38	597	
Sjælland	99	50	34	33	42	40	43	32	39	86	68	33	599	
Lolland-Falster.	126	66	36	31	52	41	27	24	32	57	67	38	597	
Danmark	1893-94	100	51	44	41	47	45	34	35	46	74	89	37	643
	Norm.(25Aar)	71	60	46	42	36	33	29	39	47	66	70	75	614
	Afvigls.ipCt.	+41	÷15	÷4	÷2	+31	+36	+17	÷10	÷2	+12	+27	÷51	+5
Bornholm. . . .	62	73	30	28	43	34	48	51	16	74	97	60	616	

Tabel 5. Vindhypighed for hele Landet. (Procent).

	N.	NØ.	Ø.	SØ.	S.	SV.	V.	NV.	Stille
Oktober 1893 . . .	3	3	5	7	9	27	30	14	2
November — . . .	9	14	4	5	7	15	28	14	4
December — . . .	5	5	2	7	21	28	24	7	1
Januar 1894 . . .	2	5	8	16	19	30	15	3	2
Februar — . . .	5	9	2	1	5	24	38	15	1
Marts — . . .	6	5	4	9	12	25	21	11	7
April — . . .	6	10	27	30	9	4	3	5	6
Maj — . . .	9	13	14	9	8	14	14	9	10
Juni — . . .	11	8	6	4	4	10	21	29	7
Juli — . . .	5	4	5	11	9	21	23	12	10
August — . . .	2	2	1	2	11	25	35	20	2
Septbr. — . . .	10	17	11	9	4	6	17	19	7
Alle 12 Maaneder .	6	8	7	9	10	19	23	13	5
Normal (18 Aar) .	6	9	11	12	10	17	18	13	4